

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Vista de detall de la casa Lluvià, seu de la delegació, obra d'Ignasi Oms, per al qual la delegació va promoure el reconeixement de la ciutat

Com es reparteixen protagonismes en la creació de les formes urbanes

XAVIER DOMÈNECH | MANRESA

Regió7 –La delegació va estrenar seu amb una exposició sobre Ignasi Oms, del qual han publicat un llibre i han promogut que formi part de la Galeria de Manresans Il·lustres. Amb la seva obra extensíssima, Oms va crear una part important del paisatge urbà de Manresa. Això em fa preguntar-los: quina part d'aportació es deu a l'arquitecte en el fet que la ciutat sigui com és? Són els que creen el paisatge urbà, ho fan els ajuntaments, ho fan els promotors amb les seves exigències?

Masana –Li respondré anant a la figura d'Ignasi Oms. Al darrer terç del segle XIX, les ciutats es reinventen, s'enderroquen muralles, s'imposa l'higienisme, es vol viure d'una altra manera. Això és el que hereta la generació d'en Oms, just quan hi ha una burgesia local i una riquesa que a la ciutat li permet ser ambiciosa en els plantejaments urbanístics. Oms treballa en aquella època de prosperitat. La següent etapa de represa econòmica d'aquest país és als anys seixanta, però la burgesia local s'havia desplaçat a Barcelona, ja no hi residien famílies riques que busquessin una arquitectura vistosa i representativa, al contrari del que passava en altres ciutats. Manresa va quedar apagada durant molts anys. Més cap aquí s'ha reprès la voluntat de transformació de la ciutat, però encara ens queda molt

per començar-nos a creure que hem de liderar una capitalitat. Hem de ser ambiciosos en el sentit que a qualsevol capital, per petita que sigui, es respira un aire de capitalitat. A Manresa ens ho hem de creure primer els manresans. Responsabilitat? A repartir entre societat i política, i nosaltres som una part de les eines d'aquests dos agents.

Ludevid –Quan la ciutat viu un moment econòmic fort deixa patrimoni si els arquitectes fan bé la seva feina, com és el cas del modernisme, la Barcelona olímpica o fins i tot la Manresa dels darrers vint anys, que ha incorporat uns quants edificis a la història de l'arquitectura catalana. Però l'arquitectura no pot liderar el procés de transformació. Ha de venir donat per les circumstàncies socials, econòmiques i ciutadanes. Si hi ha un bisbe, o un alcalde, o un *pool* econòmic que genera una situació determinada, l'arquitectura ha de fer la seva feina.

Piqué –Sí, però sobre una planificació prèvia que haurà fet un arquitecte; sobre ella la societat marca els ritmes i els moments.

Sarrate –Quan hi ha un planejament en perspectiva, des d'aquesta casa es potencia el debat, en el paper de canalitzadors. Hi ha molts agents que hi participen, amb motivacions plurals que van del negoci pur i dur a la voluntat de fer obres d'art, però en tot cas és el

Cal ser ambiciosos en el sentit que a qualsevol capital, per petita que sigui, es respira un aire de capitalitat (Masana)

Responsabilitat? A repartir entre societat i política, i nosaltres som una eina d'aquests agents (Masana)

L'arquitectura no pot liderar la transformació. Ve donada per les circumstàncies socials i econòmiques (Ludevid)

La societat marca els ritmes i els moments, però sobre una planificació prèvia que haurà fet un arquitecte (Piqué)

Quan hi ha un planejament en perspectiva, des d'aquesta casa es potencia el debat d'uns agents plurals (Sarrate)

Hi ha poca consciència col·lectiva, per les coses dolentes i les bones. Tenim la ciutat que hem volgut o pogut fer (Bacardit)

nostre camp i hi hem d'estar al capdavant.

Regió7 –En tot cas, el que planifica ho fa a les ordres d'una administració.

Bacardit –L'arquitecte, l'urbanista, és una persona amb una capacitat creadora, però la manera

com la materialitza depèn de la societat, de la seva riquesa, de la seva situació política. A Manresa hi ha poca consciència col·lectiva, per les coses bones i les dolentes. Parlem del que fan els arquitectes però no ens creiem la nostra responsabilitat i capacitat de transformació. Tenim la ciutat que hem volgut, o la que hem pogut fer.

Ludevid –La delegació se centra a fer coses i tenir projecte, i amb això ha fet més bona contribució que amb discursos identitaris extravagants sobre els quals no ens hauríem posat d'acord. Hem fet 1.300 activitats i així es lidera automàticament altra gent. Per exemple, els de Vic no van inventar la Biennal de les Comarques Centrals, la van inventar els manresans i ells no van tenir altre remei que seguir, malgrat que els agrada tan poc anar a remolc de Manresa. Aquesta casa sempre ha tingut projecte, sempre ha fet coses i les ha obertes a la ciutat amb una independència de criteri que a vegades també et fa sentir una mica aïllat. No defensem o ataquem els criteris dels uns o dels altres sistemàticament, defensem els criteris de ciutat i els valors patrimonials, ambientals i urbans. Això només es fa des de la independència de criteri de què ha parlat Lluís Piqué. I compartint projectes es fa ciutat. Fer coses i compatir-les amb qui vulgui. Dir que Manresa no té solució no ens ajuda a fer res de profit.

Un quart de segle d'activitat per als col·legiats i d'activisme al servei de la ciutat

■ Aquestes són les principals dades dels primers 25 anys de la delegació Bages-Berguedà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC), segons una cronologia elaborada per la mateixa delegació.

1988 –S'inaugura la delegació d'Osona, el que significa un impuls per a la manresana, per a la qual es fan gestions des de ja fa uns anys.

1989 –La Junta General de la Demarcació de Barcelona aprova la creació de la delegació Bages-Berguedà, que s'estableix provisionalment a la Cambra de Comerç. Conveni amb l'Ajuntament per a la cessió d'ús de la casa Lluvià per 25 anys i inici de les obres de rehabilitació i adequació.

1990 –Inauguració de la rehabilitació de la casa Lluvià, que comença a funcionar com a seu de la delegació. Josep Maria Sarrate, elegit primer delegat.

1994 –L'empresa municipal Fòrum, dedicada a la rehabilitació del nucli antic, s'instal·la a la planta baixa de la casa Lluvià. Sarrate, reelegit delegat.

1998 –Jordi Ludevid és elegit nou delegat.

1999 –Fòrum deixa la casa Lluvià. Convocatòria de la Primera Biennal d'Arquitectura de les Comarques Centrals.

2000 –Se celebren els primers deu anys de vida de la delegació amb un acte al Pavelló de Suècia a Berga.

2001 –Inauguració de la botiga de la Cooperativa J. Capell, activa fins a l'any 2011.

2002 –Lluís Piqué, nou delegat, i Jordi Ludevid, nou president de la demarcació de Barcelona.

2003 –Primera edició de l'Hora del Pati.

2006 –Piqué, reelegit. Ludevid, degà del COAC.

2008 –Centenari de la construcció de la casa Lluvià. Inundació i destrossa del soterrani on hi ha la sala d'exposicions, que és reoberta l'any següent.

2009 –Publicació del llibre sobre Ignasi Oms i Ponsa, arquitecte modernista autor de molts edificis destacats de Manresa (entre ells la casa Lluvià).

2010 –Ramon Bacardit, nou delegat. Ludevid, president dels col·legis d'arquitectes de l'estat.

2011 –Acte de nomenament d'Ignasi Oms com a Manresà Il·lustre.

2012 –Nou conveni amb l'Ajuntament per a la cessió de la casa Lluvià, fins a l'any 2024. La Fira Mediterrània s'instal·la a la planta baixa.

2014 –25è aniversari de la creació oficial de la delegació.